

ikke blive behandlede i Overensstemmelse med dette. Inden jeg gaar over til at fremdrage det personlige Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Odense Amts 3dje Valgkreds fremdrog, skal jeg angaaende det Punkt, han omtalte uden for Finansloven nemlig Cirkulærerne til Skoledirektionerne, haade ved de private Skoler og ved Friskolerne, rundt omkring i Landet, bekræfte, hvad det ærede Medlem ogsaa selv nærmest mente, var Hensigten med disse Cirkulærer. Det ærede Medlem var dog lidt mistænksom overfor, om jeg virkelig havde denne Mening; men der er ikke nogen Grund til denne Mistænksomhed. Hvad jeg har ønsket ved disse Cirkulærer, er ikke andet end statistiske Oplysninger, og Formaålet har ikke været at faa en ny eller særlig Kontrol med de private Skoler, men derimod at staffe det fornødne Materiale til Veje, for overhovedet at kunne forberede Lovforslag angaaende Almueskolen, der kunne være mere eller mindre omfattende. For at gøre dette, maa man have saa fuldstændige Oplysninger om Undervisningstrangen og dens Tilfredsstillelse her i Landet, som kræves i disse Cirkulærer plus det Cirkulære, der er udgaaet til Statskolerne eller de offentlige Skoler. Intet andet har været Ojemedet med disse Cirkulærer. Med Hensyn til den Kontrol, Ministeriet i øvrigt er berettiget til at føre med Friskolerne, er der maasse paa enkelte Punkter en anden Mening end den, jeg har, og som Ministeriet sidder inde med, og der hævder jeg naturligtvis Ministeriets Standpunkt angaaende Berettigelsen af de Resolutioner, der ere udgaaede; men dette Cirkulære har ikke noget som helst med denne Kontrolforanstaltning at gøre.

Det ærede Medlem og senere mange andre ærede Medlemmer have talt om det personlige Forsatterspørgsmaal. Det forekommer mig ikke at være nødvendigt, at gaa meget udførligt ind derpaa. Der foreligger tre Forster. Den første er Oplysningen af Historikeren Troels Lund fra de 2—3aarige Understøttelse til de faste; den er ikke bleven angrebet fra nogen Side, alle erkende Berettigelsen deraf. Dernæst forelægges der Spørgsmaal om Optagelse paa de faste Understøttelsers Konto af Dr. Jessen, hvad heller ikke er bleven angrebet fra nogen Side. Endelig er der saa Spørgsmaalet om Optagelsen af Forsatteren Karl Varsen paa Kontoen for de 2—3aarige Understøttelser. Med Hensyn til den sidste skal jeg bemærke, at jeg ved intet om nogen Akford eller Handel angaaende ham. Jeg ved med Bestemthed, at alle de Forslag, som jeg har stillet med Hensyn til litterære Understøttelser

haade til disse tre og de Par andre, der kun ere Gøttagelser, samt med Hensyn til nogle Spørgsmaal paa § 26, ere stillede af mig paa absolut, rent saglig Begrundelse og uden Renskab til Forsatternes politiske Anskuelser og Retninger, hvilket overhovedet er det Standpunkt, en Kultusminister maa indtage, naar han vil og skal gøre Forslag om disse Understøttelser og gøre Anvendelse af Konto VI. A. 4., hvor det er overladt til Ministeren at vælge. Jeg ved med den fuldstændigste Sikkerhed, at jeg ikke har anvendt dem efter noget som helst politisk Sidehensyn, og har ment, at et saadant ikke burde anlægges, og jeg er mange Gange bleven overrasket ved at høre, at den Mand hørte til Højre og den til Venstre, som havde faaet en vis Understøttelse, om hvis politiske Anskuelser og Retning jeg ikke havde nogen Ide eller Forestilling, hvad jeg heller ikke ønskede at vide noget om. Paa dette samme saglige Grundlag er Forslaget stillet om Forsatteren Karl Varsen, og det er væsentlig motiveret ved det, som den ærede Ordfører fremhævede, nemlig den Sprogkunst, som denne Mand maa siges at være i Besiddelse af. Om man vil tillægge det, der er fremkommet fra denne Forsatter, større eller mindre reel Betydning, derom kan der være forskellige Meninger, men fra alle Sider har man været enig om, at man maa betragte ham som en Mester i Sprogets Behandling. Nu mener jeg vel, at dette ikke er tilstrækkeligt til at begrunde hans Optagelse paa de faste Understøttelser — langtfra. Men der er jo dog en naturlig Gradation her, helt bortset fra al den Strid om de 2—3aarige midlertidige Understøttelser. Først have vi Hædersgaver, dernæst haves faste Understøttelser for de Forsattere, om hvis hele Virksomhed og Betydning man har en grundfæstet Mening, og for hvis Vedkommende der altsaa kan siges, at der ikke længere er Tvivl, de behøve ikke at arbejde sig frem; saa komme de 2—3aarige Understøttelser, der gives til dem, hvis Udvikling man ønsker at fremme i det allerede begrundede Haab om, at der kan komme noget betydeligt ud af deres Virksomhed; og saa er der endnu de Beløb, der staa til min Raadighed, dels til særlige Værker, bortset fra de paagældende Personer, og dels til Begyndere, det vil sige til dem, som endnu forberede sig. Det er en ganske naturlig Tanke, der ligger til Grund derfor, og i Kraft af dette forekommer det mig, at det er rigtigt, rent sagligt set, at man optager Forsatteren Karl Varsen paa Kontoen 2 a 3aarige Understøttelser, hvorom der som sagt heller ikke har været